

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/l. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasilo Udruženja Jugosl. Učiteljstva - Poverništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2-50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Obsodba bivšega prosvetnega režima od učiteljstva v Hrvatski in Dalmaciji.

Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za grad Zagreb i okolico, koje je izevši na svojoj jesenskoj skupštini u Zagrebu 8. novembra 1924 u pretres nekoje prilike, pojave i dogodjaje u najnovijem našem staleškom životu, zaključilo povodom toga ovo:

I. 1. Posljednji postupci prema nekim dijelovima učiteljstva, udruženoga u UJU, kod kojih su odličivali slučajni političko-stranački momenti, a na moralnu i materijalnu štetu toga učiteljstva, kao i na sigurnu štetu one idejne osnovice, na kojoj ovo učiteljstvo djeluje u punoj saglasnosti s našim narodno-državnim interesima, jesu teška uvreda i napadaj na cjelokupno udruženo jugoslavensko učiteljstvo. Naročito se ne mogu ničim da opravdaju progoni naprednoga učiteljstva v Sloveniji, kulminovani u smjenjivanju zaslužnoga nacionalnoga radnika Engelberta Gangla.

2. Nečuven je prosvjetni i nacionalno-politički škandal, da su u Glavni Prosvjetni Savjet naše domovine iz redova učiteljstva Hrvatske i Slavonije postavljena takva dva čovjeka, koji su oduvijek poznati kao opasni nacionalni i kulturni separatisti, te kao najnepomirljiviji protivnici današnje naše nacionalne koncepcije i nacionalnih svetinja.

3. U interesu našega narodnog i državnog ponosa, a da se zadovolji teško ugroženoj pravdi i stiša opravdano ogorčenje povrijedenoga narodnoga učiteljstva, zahtijeva se od Kr. Vlade, da iz Glavnoga Prosvjetnoga Savjeta odmah ukloni elemente, razorne po našu narodnu državotvornu školu i zamijeni ih ljudima, koji su za taj poziv kvalifikovani stručnim i staleškim radom, te nacionalno državotvornim djelovanjem.

Ujedno se zahtijeva hitna reparacija svih nepravdi, koje su u najnovije vrijeme nanesene udruženom učiteljstvu, naročito u Sloveniji.

4. Čini se, da Izvršna Uprava UJU nije upotrebila sva sredstva, da se ovi protukulturni i protustaleški, a dobrim dijelom i nacionalno štetni događaji spriječe, ili da se barem na vrijeme prikažu javnosti u pravom svjetlu.

5. Sa žaljenjem se konstatuje, da u posljednje vrijeme pisanje glavnoga organa UJU »Narodne Prosvete« na mjestima divergira s onim osnovnim i svima nama svetim načelima, na kojima je, pod vodstvom drugova iz naše prestolnice, i izgrađena organizacija Jugoslavenskoga Učiteljstva.

Naročito ne može udruženo učiteljstvo, u velikoj svojoj većini, nikako da odobri u tomu one momente, u kojima se makar i slučajno i s boljom namjerom, skreće od ideje integralnoga narodnoga jedinstva. Svaki ovakav pokušaj dira i u temelje UJU, te vodi neminovno teškim i sudbonosnim potresima u velikom i nama svima prijeko potrebnom našem Udruženju.

6. Zahtijeva se što prije saziv Glavnoga Odbora UJU, gdje da se dalja staleška politika Udruženja udesi tako, kako to odgovara principima, na kojima je Udruženje osnovano i prema kojim je radilo uvijek do sad, te kako je to stalna želja udruženoga učiteljstva.

II. Osuđuje se i žigoše sramotni postupak nekih zagrebačkih učitelja, koji su Ministarstvu Prosvjete slali opadačke anonimne denuncijacije protiv svojih drugova iz UJU te je Ministarstvo moralo da se od toga obrani posebnom okružnicom. Takim učiteljima nema mjesta ni u jednom čestitom društvu, kao ni u školi, pa su oni jadno ruglo za čitav stalež i prosvjetu.

III. Traži se od Ministarstva Prosvjete, da se prema zaključku IV. glavne skupštine u Dubrovniku u osnovne škole uvede tjelesno vaspitanje isključivo u duhu Jugoslavenskoga Sokolstva, a za provedbu toga da se što prije obrazuje stručna anketa sokolsko-učiteljskih radnika.

IV. U Zagrebu u osnovnim školama da se postave posebni učitelji sokolske gimnastike i pjevanja, jer to traže nacionalno-uzgojni interesi naročito u ovom gradu.

PROTUDRŽAVNI I RUŠILAČKI SISTEM BIVŠEG MINISTRA PROSVJETE.

Splitska »Država« od 8. novembra t. l. piše:

Na drugom mjestu u ovom listu donosimo javnosti o protuzakonitom penzionisanju dvojice prosvjetnih inspektora ove Oblasti gg. prof. Vida Petričevića i Danila Petranovića, od strane upokojenog crno žutog austrijskog režima koje je sprovadao ispovjednik kraljice Zite doslovno svome programu i Radićevoj komandi.

Bez obzira na posljedice, pače mi čekamo bivše Ministarstvo Prosvete da nas pozove na odgovornost, mi smo u mogućnosti da mu donesemo dokaze o rušilačkom sistemu koje je ovo zloglasno

upokojeno Ministarstvo provadalo u prosvjetnom sistemu za svoga kratkotrajnog roka. Ono je prouzrokovalo toliko nezadovoljstva, nesređenosti i prave puštoši, da će se ovo spominjati s koljena na koljeno kao jedno prokletstvo i kazna božja, koja nas je snašla u času kada se morao da obnovi preporod u ovoj zlopačenoj zemlji, nakon našeg oslobođenja ispod varvarskog jarma.

Priznajem, naš je vapaj očajnički, ali i sredstva koja su se postepeno i stalno provadala protiv naših prosvjetnih radnika, i u stanova, a koja su još imala da se provedu, bila su takove naravi, da smo bili prinudeni sjetit se 1914. god. i u očaju zapitat, da li se ona nije povratila.

Biće vremena i divana, a da mi predstavimo ovaj krvavi režim Ministarstva prosvete popa Korošca, koji ako nije bio skopčan sa prolijevanjem krvi i mrcvarenjem ličnosti, on je krvav i zločinački po naše prosvjetne prilike. On je za kratko vrijeme strmoglavio i upalčio našu prosvjetu, da će se ova tek moći osoviti, ako još bude ljudi od srca i osjećaja za našu ujedinjenu otadžbinu, pak da isprave ono što se porušilo i poremetilo. Naročito ističemo kakó je posturala naša osnovna škola, a bez ove nema daljeg napretka. Sistematski i po provadanom planu već od početka nastupa zlosretnog biv. Ministarstva Prosvete, ovo je svaki pred. og Škol. Odeljenja u Splitu pod Vel. Županom g. Dr. Perovićem odbijalo. Jedino — buduzgjed rečeno — bilo je tačno brzo i velikodušno, kad se ticalo molbe za želje premještanja, namještanja i dopusta mladih učitelja.

Nasuprot pak kad se odnosilo na postavljanje upravitelja Muške Učiteljske škole u Šibeniku, koje je mjesto ostalo upražnjeno nakon umirovljenja veoma zaslužnog i neprežaljenog g. prof. Orgića, Min. Prosvete popa Korošca postavljajući prokazivača austrijske policije prof. Beloti upravnikom zavoda, ličnost koja je u Zadru za doba Austrije kao prof. srednje škole bez srama i stida tužila

vlastite učenike pored ostalog i zato, što su jedne večeri prisustvovali predavanju pok. prof. Škerlića.

Naravno da ovaka bestialna ličnost nikako nije bila predložena od Škoiskog Odeljenja u Splitu; naprotiv u predlogu ovoga, bile su osobe najprije sposobne po svojoj spravi i praksi, a prstom nije se pazilo na partajsko opredjeljenje, jer nijedan od predloženih nije bio radikal, već su to osobe koje su bile dostojne da popune jedno takovo mjesto. Zaista s nama zajedno mora da propisti g. Arg. Grgić bivši upravitelj Učiteljske škole, kada promisli u kakove je naručaje spao taj zavod, kome je on bio posvetio svoje snage i sposobnosti.

U eri ograničenih umova i hladnih srdaca u pokojnom Ministarstvu prosvete, da spomenemo za sada još i ove.

Odluke koje su otuda stizale bile su glupave po svojoj sadržini, neznalačka po formi, a smiješne i kontradiktorne po suštini. O zakonitosti i ne govorimo. Povladivalo se i štitilo nevaljalce. Problematične i protudržavne ličnosti slavile su svoj trijumf. To je bio jedan pir bezdušnika, disciplinski progonjenih razvratnika, sa bestidnom surovošću i bezobrazbu, bez iskre pitomosti i potrebite civilizacije. Pitomi ljudi na Prosvetnom Odeljenju imali su mnogo teškog okapanja i čerečenja sa neprositim i neodgojenim ličnostima i o tome mi smo saznali za čitave priče. Ovi neobuzdani elementi bili su drzoviti do krajnosti, neobuzdani i u svojim razlaganjima nasilni, a svi su se kao po dogovoru ispravali, kao važan faktor kod Ministra prosvete.

Ovim naša torba nikako nije izpražnjena. Bože zdravlja, trpljivosti i pamenja, još ćemo se čuti i ogledati na megdan junačkome i bojištvu viteškome, pa kome obojci, a kome opanci!

Nasilja bivšega prosvetnega režima.

—na Tudi v Dalmaciji so občutili kaj delajo klerikalci, če se jim da prosveto v roke, Splitska »Država« od 8. novembra t. l. piše: Umirovljenje oblasnog škol. nadz. za osn. nastavu g. Danila Petranovića, Ministarstvo prosvete g. Korošca dok je još guralo u smrtonosnom ropcu, imenovalo je g. prof. Rabadana oblas. škol. nadz. za osn. nastavu otrag dva dana,

bez da riješi dosadašnjeg nadzornika g. Dan. Petranovića.

Pri končini života ovo se Ministarstvo sjetilo nezakonitosti kojom se za svoga kratkog života odlikovalo, pak je upozoreno, te je brže bolje ministar Korošec noću u srijedu sčito i skrito, otposlao depešu Velikom Županu, kojom nagovješta umirovljenje g. Petranovića. Ovo bezakonje ima još i tu lošu stranu,

LISTEK.

† Alojzij Račić.

V starosti 78 let je preminul dne 14. novembra 1924 v Ljubljani upokojeni nadučitelj g. Alojzij Račić, ki je živel že svojih 15 let v Ljubljani. Pokojnik je oče tov. Božo Račića, Eden tistih redkih bojevnikov je bil, ki ni iskal nikoli osebnih koristi. V svojem učiteljevanju je preživel tri ere. Kot mladega, muzikalno nabraženega učitelja ga najdemo v dobi čitalnic v Kranju, kjer je vodil čitalnični pevski zbor. Od tam je šel v solčno Vipavo, kjer je sodeloval zopet pri čitalnici in zboru. V Postojni je vodil petje in sodeloval v orkestru. V zreli moški dobi je prišel na Čatež pri Brežicah. Tam so ga angažirali sprva v brezbarvnem pevskem društvu, katero je kmau jako dvignil. Slovenska samozavest je oživela in tedaj ga dobimo med dr. Razlagovimi prijatelji.

Ko je vinogradništvo propadalo, se je z vso vnemo lotil zasajenja vinogradov po novem ameriškem načinu. Dan za dnem je po Cerini ali po Razlagovini urejeval in vodil delo prvih nasadov. V 90. letih je prišel v Boštanj ob Savi, kjer je trtna uš ravno dokončala svoje uni-

čujoče delo. Na tisoče cepljenih trt je oddal iz lastne trtnice in vse nedelje in praznike oskrboval pouk o novem cepljenju. Njegovi učenci so šli celo v Istro cepit trtje in so si zaslužili lepega denarja. Okoli cerkve je izpremenil zapuščeno pokopa.išče v krasen park, ki je bil dolga leta ponos boštanjanske vasi. S pevskim zborom je priredil več koncertov v korist ubožne šolske mladine, da jo lahko obdaruje za Božič, kakor Schulverein v Sevnici. S tem je odvrčal slovensko deco potujčevanju. Hvaležni Boštanjčani so se mu zahvalili za njegovo delovanje s tem, da so ga izvolili za častnega občana.

Iz službenih podatkov pokojnega A. Račića posnemamo, da se je šolal najpreje na realki, potem v letih 1864. do 1866. na učiteljski v Ljubljani. Obiskoval je kmetijski tečaj na Šlapu v l. 1883., ki ga je z uspehom absolviral.

Služboval je najprej v Šmartnem pri Kranju od oktobra 1866, od l. 1872. v Vipavi, odkoder je bil leta 1874. premeščen v Postojno in nato leta 1876. v Čatež, od kjer je prišel leta 1892. v Boštanj.

Krepkega na duhu in telesu so upokojili proti njegovi volji, ker je tako zahteval Kaltenegerjev miljenec v Krškem. Preseživši se v Ljubljano je vsto-

pil v Matični pevski zbor, ki ga je izvolil tudi v odbor, kjer je opravljal razne funkcije.

Pokojni Račić je bil muzikalno nabražen človek in izboren ekonom. Deloval je tudi pri šentjakobskem gospodarskem društvu in mu bil tudi par let predsednik. Nazadnje pa mu je opešal korak, ki je zapustil za seboj kulturno-gospodarsko sled, vredno vsakega narodnega učitelja. Možu poštenjaku večnaja pamjat! Preostalih naše sožalje!

Naglašanje slovenskega zvalnika.

V sedanji slovenščini se zvalnik po obliki ne razločuje od imenovalnika, pač pa često po naglasu. Ali se zvalnik tvori po določenih naglasnih pravilih, nam slovnica ne pojasnjuje; če hočemo taka pravila poiskati in ugotoviti, se moramo opreti na narodno govorico.

Iskanje pravih za tvoritev zvalnika v živi narodni govorici je navidezno težavno, v resnici pa enostavno. Ker se sedanji zvalnik od imenovalnika razločuje le po naglasu, se nam je ozirati samo na poudarek. Z njim je točno začrtana pot izsledovanju,

V slovenščini je naglas ali poudarek po količosti dolg ali kratek, po kakovosti pa potisnjen ali potegnjen. Če samostalnike razvrstimo po teh naglasnih skupinah in se nam pri tvoritvi zvalnika v posameznih skupinah pokaže skladnost, smo prišli na pravo pot. V ta namen vzemimo v naslednjem preiskovanju iz vsake naglasne skupine brez posebne izbire nekaj različno dolgih samostalnikov različnega spola in naglasenih na različnih zlogih, jim po narodni izreki določimo zvalnik, iz posledic preiskovanja pa postavimo naglašanje zvalnika pravila.

Oglejmo si najprej skupino dolgo potisnjeno naglasenih samostalnikov ter jim določimo zvalnik. Za to si izberimo naslednje: dūh, vrān, grād, gospōd, tečaj, lekārnik, trebūšek, vēst, vās, ravān, živāf, misel, prikāzen, bolēžen, nebō, zlatō, bīstvo, izkūstvo, sejānje, osōbje.

Če v teh besedah primerjamo zvalnik imenovalniku, vidimo, da sta si oba sklona popolnoma enaka. Dolgo potisnjeno naglašeni samostalniki imajo torej zvalnik enak imenovalniku.

Naglas pa nekateri samostalniki morejo imeti na različnih zlogih, n. pr. morjē in mōrje, poljē in pōlje itd. Umevno je, da pri teh besedah tudi zvalnik more imeti obe obliki.

što u telegramu nije naznačena odluka Kraljevog ukaza, pomoću koje jedino se umirovljuju ili smjenjuju ukazni činovnici. Ali ostavimo za sada to na stranu i pretpostavimo da je pop Korošec kod takih ukaza profurtašio i ovo, jer bi inače odgovarao radi zloupotrebe vlasti, nego da ga samo upitamo, s kojih je razloga mogao da prokriumičari ukaz o penzionisanju najprije g. prof. Vida Petričevića, oblas. škol. inspektora za splitsku Oblast i g. Dan. Petranovića obl. šk. nadz. za osn. nastavu.

Prvi još nema potpune godine života ta roka određena za život, a drugi nema potpune godine službe. Stoga jedno i drugo penzionisanje skroz je nezakonito, i nosi obilježje partajске osvete i mrske okrutnosti.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Vse tovariše(ice), ki se žele vpisati v našo učit. P. F. S., naj hite z vpisovanjem, ker se s 1. decembrom pristopnina zviša. Stari člani pošljejo skupno z zneskom tudi članske izkaznice preteklega šolskega leta! — Višina pristopnine itd. starih in novih članov je bila natančno objavljena v »Učit. Tovarišu«! Ponovno opozarjamo na pristop, da ne bo pozneje izgovorov! — Za učit. P. F. S. v Beli Krajini: S. Mrovlje, Črnomelj.

Vestnik meščanskih šol.

—c Zahvala. Ravnateljstvo meščanske šole v Trzinu se vsem darovalcem in častilcem najiskrenejše zahvaljuje za njihovo naklonjenost revni deci in šolarški kuhinji. Znesek 2545.75 Din, dve vreči krompirja, ena vreča repe in 21 litrov fižola pričajo o njihovi ljubezni do najpotrebnejših, ki jim bo gotovo s hvaležnostjo povrnjena. Za revne učence je šola letos kupila 125 knjig v vrednosti 3090 Din. Velika je bila potreba, zato še enkrat srčna hvala vsem darovalcem.

Učiteljski pravnik.

—§ Pravilnik za zaračunavanje naturalnih stanovanj državnih uslužbencev. Vsa ministristva so prejela na proučevanje projekt pravilnika glede določitve stanovanjske najemnine za one uslužbence, ki imajo stanovanja od države ali samoupravnih edinic. Ta pravilnik je potreben z ozirom na člen 251. zakona o državnih uslužbencih.

—§ Državni uradniki oproščeni občinskih doklad. Gasom odloka generalne direkcije neposrednih davkov so vsi državni uslužbenci v smislu člena 127. uradniškega zakona oproščeni samo od onih občinskih in samoupravnih doklad, ki se neposredno tičejo plače. Vse ostale doklade pa morajo plačevati.

—§ Razveseljiva vest za upokojence s polnimi službenimi leti po 1. septembru 1923. Državni uslužbenci, ki so bili reducirani odnosno upokojeni s polnimi službenimi leti, ko je bil v veljavi že novi uradniški zakon z dne 31. julija 1923, imajo pravico do pokojnine po novem zakonu. V nekem konkretnem primeru je priznalo ministristvo za kmetij-

Sedaj pa vzemimo skupino dolgo potegnjenih naglašanih samostalnikov in vsakemu imenovaniku pristavimo zvalnik, n. pr. zidar, zidár; uljnjak, uljnák; Jánez, Jánez; gréšnik, gréšnik; práznik, práznik; ščinkavec, ščinkavec! pičevnik, pičevnik; gospá, gospá; žéna, žéna; bréza, bréza; hrábrost, hrábrost; jágodica, jágodica; rébro, rébro; stojálo, stojálo; lákomstvo, lákomstvo, péstovanje, péstovanje.

Tudi v tej skupini vidimo rednost, zakonitost. Vseskozi je poudarek ostal na zlogu, naglašenem v imenovaniku, vseskozi se je pa izpremenil v potisnjene. Dolgo potegnjeno naglašeni samostalnik obdrže v zvalniku naglas na istem zlogu, a ga izpremene v potisnjene.

Za primer samostalnikov, kratko naglašanih na zadnjem zlogu, vzemimo naslednje in jim dodamo zvalnike: a) brát, brát; miš, miš; nit, nit; dnó, dnó; — b) Smolè, Smolè; glaván, glaván; iglá, iglá; sukno, sukno; jajcè, jajcè; počásne, počásne; gobezdán, gobezdán; golóbič, golóbič; — c) Triglav, Triglav; prihó, prihó; licemér, licemér; dolgo-krák, dolgokrák; vremenokáz, vremenokáz; premogokóp, premogokóp, kamenokréč, kamenokréč; — č) suhokraján; suhokraján; strmogorján, strmogorján.

Ove dvije ličnosti pripadaju radikalnoj stranci, ali moramo priznati, da su toliko bili savjesni činovnici sa mnogo skrupula i opreznosti, da su čak nastojali da liječe zablude Ministarstva i da svojom sposobnošću ispravljaju onaj kaos u našim prosvjetnim odnosima koji je nastao, nakon što je na upropašćene naše preosvjete uzeo u ruke klerikalni ministar.

Ali oni su zato imali i jedan grijeh pred g. Korošcem, prvo zato što su kako rekomo radikalni, a drugo što u slijepoj poslušnosti prema bezakonju jednog žalosnog i natražnjačkog ministra, nikako po svome mentalitetu nisu smatrali da je to svojstvo karaktera i građanske vrline ljudi koji su na jednom odgovornom i istaknutom položaju.

stvo in vode uradniku s polnimi službenimi leti, ki je bil upokojen z drugimi reduciranimi uradniki, pokojnino po novih predpisih. Proti tej odločbi ministristva je vložila glavna kontrola tožba na državni svet, ki je izdal sledečo razsodbo z dne 8. oktobra t. l., br. 31.581: »Ker je X. Y. izpolnil zakonito število službenih let, mu pripada pokojnina po zakonu o činovnikih in ostalih državnih uslužbencih po izrečnem predpisu člena 239. II. odstavka. Ne more se odobriti trditve glavne kontrole, da dotičnik ni preveden in da mu zbog tega v smislu člena 243. istega zakona pripada pokojnina po do takrat za njega veljavnem zakonu. Niti člen 239., niti kateri drugi člen imenovanega zakona ne postavlja pogoja, da bi morali biti uradniki, ki so dovršili zakonito število službenih let, prevedeni, upokojeni pa, da bi dobili penzijo po novem zakonu. Komisije, določene po členu 226. omenjenega zakona niso bile dolžne ukrepati o uslužbencih, navedenih v drugem stavku II. dela člena 239. Te komisije so imele sklepati, kateri državni uslužbenci se še nadalje obdrže v službi in prevedu po novem zakonu. To so torej uslužbenci, ki so sposobni za službo in katere so tudi morali prevesti. Med tem pa niso bili uslužbenci, katere je smatrala komisija za nepotrebne ali nesposobne za državno službo, prevedeni in z njimi se je dalje postopalo po členu 243., odnosno 239. imenovanega zakona. Komisije bi torej morale, držeč se zakonskih predpisov, imeti v vidu samo te dve skupini uslužbencev, med katere pa ne spadajo oni iz drugega dela, III. odstavka člena 239., ker določa sam zakon zanje izjemo. Na podlagi tu omenjenega in na temelju člena 17. in 34. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih, je četrto oddeljenje državnega sveta razsodilo; da se zavrne tožba glavne kontrole.«

Splošne vesti.

— Z ozirom na časopisna poročila slovenskih listov v zadevi predsedovanja Milutina Stankovića, predsednika UJU, političnemu shodu v Beogradu in dogodkov na tem shodu, moramo izjaviti, da vodstvo Pov. UJU Ljubljana še ni sklepalo o zadevi, kakor moramo izreči, da smo se čudili z ozirom na poročilo »Narodne Prosvete«, kako more g. Milutinu Stankoviću, ki mu priznavamo velike zasluge za UJU in ga visoko spoštujemo

V teh primerih se nam kaže razlog od prejšnjih in navidezna nezakonitost v poudarjanju. Naglas je ostal le tam na zlogu, ki je naglašen v imenovaniku, če se ni mogel premakniti (torej v enozložnicah), pri vseh drugih samostalnikih je preskočil nazaj, na prvi pogled neredno; če pa samostalnike razvrstimo v skupine, se nam zopet jasno pokaže zakonitost v naglašanju.

Na končnici kratko naglašeni samostalnik so enostavni ali sestavljeni. Enostavni samostalnik so: a) enozložni in b) večzložni; sestavljeni pa imajo c) enozložno ali pa č) večzložno glavno besedo. Enozložnim samostalnikom se naglas ne more premakniti, večzložnim enostavnim pa prestopi z zadnjega zloga na predzadnjega. Pri sestavljenih samostalnikih z enozložno glavno besedo preskoči poudarek z glavne na določilno besedo, in sicer na navadni naglasni zlog, dočim pri samostalnikih z večzložno glavno besedo ostane na tej in prestopi le na predzadnji zlog; ti samostalnik so torej enaki večzložnim enostavnim.

Samostalnik, kratko naglašeni pred zadnjim zlogom, kakor bžezeg, čeber, stžza, mžgla itd., imajo tudi prvotni poudarek na končnici in tvorijo zvalnik, kakor je bilo baš povedano, zato spa-

kot predsednika UJU, služiti ta njegov položaj za zadevo, ki jo moramo smatrati edinole za njegovo osebno.

— Kmetijski pouk, Tovariš M. Verk pravilno razpravlja v zadnjih številkah našega glasila o nekaterih načelnih vprašanih kmetijskega pouka. Dostavljami k njegovim izvajanjem najvažnejših smernic; razmišljati je, da se osnovne šole oskrbijo s primernimi posestvi. Le nazorno poučevanje kmetijstva nam bo prineslo ugled in dvignilo naš stan na isto stopnjo, kjer bi moral biti. Ako bomo svoje ideje zamogli dejanski ponazoriti, bomo koristili stvari in uveljavili učiteljstvo, kakor se uveljavlja duhovščina s svojim ekonomijami. Sporedno k temu je osnovati kmetijske nadaljevalne šole, v katerih bo učiteljstvo osnovnih šol vzgojevalo šolidraslo mladino v strokovnem oziru. To je mogoče učiniti z naredbo, iz agrarne reforme pa se naj dodelijo šolam zemljišča, gozdovi, vinogradi in eno najvažnejših vprašanj bi bilo moči udejestviti

M. W.

— Preklicana potujčevalna naredba. Minister Pribičević je preklical naredbo svojega predhodnika dr. Antona Korošca, s katero se otrokom slovanske narodnosti v Vojvodini dopuščala vpis v katerokoli tamošnjo šolo, kakor to določijo starši. Naredba je imela posledico, da se je zelo zmanjšalo število učencev v onih šolah, v katerih je državni jezik tuji učni jezik, ker so se otroci večinoma vpisali v nemške šole.

— Matični list. Po sedaj veljavni odredbi mora šolsko vodstvo poslati ob preselitvi učenca novemu vodstvu prepis matičnega lista, original pa ostane na šoli. Jako mično deo bodo imeli upravitelji tedaj, ako se preseli učenec v osmem letu šolske obveznosti, ko bo treba prepisati rede sedmih let. In to za tako sijajno nagrado za upraviteljstvo! To prepisovanje pa je popolnoma odveč. Čemu neki bo rabilo vodstvo original matičnega lista učenca, ki se je preselil iz dotičnega kraja? Ako bo učenec pozneje iskal odpustnico, mu jo izstavi ono vodstvo, kjer je učenec bil nazadnje. Čemu torej original in čemu pošiljati prepis? Kakšen kup nepotrebnih matičnih listov otrok, ki so se preselili iz dotičnega kraja pa se bo nabralo v teku let! Ob preselitvi naj se odpošlje original pa ne bo nepotrebnega pisanja. Tudi »Selitveno naznanilo« lahko odpade, ker so vsi podatki v matičnem listu.

— Na naših srednjih šolah. Prosvetno ministristvo je odredilo, da se zaključijo prvo tromesečje na gimnazijah 30. novembra, drugo pa 28. februarja 1925.

— Odredbe glede obiska telovadnih društev, Marijinih kongregacij in pouka v prvih dveh razredih srednjih šol. Na osnovi člena 16. ustave, ki se v 5. odstavku glasi: »Vse šole morajo dajati moralno vzgojo in razvijati državljansko zavest v duhu narodnega edinstva in verske strpnosti,« in ker nekateri učenci zahajajo v telovadno - športska društva in organizacije na separatističnih plemenskih in verskih osnovih, ki vztrajajo na stališču proti narodnemu in državnemu edinstvu, je prosvetni minister Svetozar Pribičević pod pretnjo najstrožjega izvajanja disciplinarnih predpisov odredil, da se učenci državnih in

privatnih šol ne smejo vpisovati in ne biti javni člani takih organizacij. — Herverske Marijine kongregacije stoji izven nadzorstva pristojnih šolskih oblasti in se načelno ne more dopustiti ter tudi ni v skladu z gornjim členom ustave, je minister prosvete odredil, da učenci državnih šol v kraljevini ne smejo stopati v marijanske kongregacije, odnosno morajo iz njih izstopiti. Ta naredba je takoj pravomočna. — Na osnovi čl. 16. ustave, ki v 4. stavku pravi: »V vsej državi sloni pouk na eni in isti osnovi, priličevaje se okoli, kateremu je namenjen« — je minister prosvete odločil, da se od 1. decembra, ko v šolah nastopa drugo tromesečje, izvršuje odlok FS št. 16.728 z dne 2. julija t. l. o izenačenju pouka v prvem in drugem razredu vseh srednjih šol v kraljevini. Minister prosvete je odredil, da v vseh srednjih šolah traja prvo tromesečje do 30. tega meseca, drugo do konca februarja, tretje pa do konca šolskega leta.

— Oskar Moll, učitelj v Trbovljah je prestal izpit iz petja in glasbe za meščanske šole z izvršnim uspehom.

— Kakor običajno bodo težali v risalnici državnih učiteljskih v Ljubljani v nedeljo, dne 23. novembra t. l. od 9.—11. ure in v ponedeljek, 24. t. m. dopoldne na ogled vsi etos od gojencev in gojenk izvršeni okrasni na risarskih ovitkih.

— G. dr. Anton Svigelj, odvetnik v Ljubljani je nakazal znesek 250 Din, ki sta ga plačali gđc. Olga in Amalija Zajc za Ganglov kamen »Učit. konviktu« kot poravnavo v kazenski pravdi g. Bernarda Andojska zoper njih radi razzačenja časti.

— Dinarski dan v Grosupljem. Marijive učenke in učenci II. razreda so nabrali v svojem šolskem okolišu za neodrešene brate in sestre 412 Din 25 p. Darovalcem in nabiralcem iskrena hvala. — Gustav Ferjan, šol. vod.

— Uspehi usposobljenostnih izpitov v Mariboru. Usposobljenostni izpiti za osnovne in za meščanske šole, ki so se vršili od 4. do 11. novembra t. l. pod predsedstvom ravnatelja M. Pirca, so imeli sledeče uspehe: a) izpit za meščanske šole je napravil g. Sovrè Karel (III. skupina); b) izpit za osn. šole so napravili gg.: Košenina Vlado, Kosmač Marija, Seme Marija, Rosenstein Marica, Stadler Ljudmila, Medved Jakobina, Pertl Marica, Hočvar-Draksler Marica, Kovačič Edvard, Doker Justa (z odliko), Knapič Janko, Herzog Gabriela, Strmšek Vekoslav, Grögl Feliks, Senčar Milica, Kotnik Vilgoj, Režabek Marijana, Groznik Josip, Čehžabkar Marica, Cujnik Mirko, Kramberger Bogdan, Stupan Milica, Vokač Ivan, Hrastnik Alojzija, S. M. Metodija Fric (z odliko), Obrani Marija in Bračič Vera. — Reprobirani so bili: 2 kandidatinji za osnovne šole in 1 kandidat za dopolnilni izpit osnovnih šol.

— Dobrna pri Celju. Podružnica »Rdečega Križa« SHS na Dobrni je obdarovala 21 revnih šolarjev z obleko in obuvalom. Izdala je v to svrhu okolo 12.000 Din. Ta velikodušni dar ubogim šolarjem kaže umevanje »R. K.« za napredek in šolo. Predsednik gosp. upravitelj drž. toplic Janković (poprej nadučitelj) deluje združen s tukajšnjim učitel-

enostavnih samostalnikov ter pri sestavljenih z večzložno glavno besedo z zadnjega zloga na predzadnjega, pri sestavljenih z enozložno glavno besedo pa se te na navadni naglasni zlog določilne besede.

Iz uspeha teh izsledovanj moremo posneti naslednja pravila:

1. Dolgo potisnjeno naglašeni samostalnik imajo zvalnik enak imenovaniku.

2. Dolgo potegnjeno naglašeni samostalnikidobe v zvalniku potisnjen poudarek na istem zlogu.

3. Kratko na končnici naglašeni samostalnik imajo v zvalniku:

a) enozložni imenovaniku enak poudarek;

b) večzložni enostavni in sestavljeni z večzložno glavno besedo kratek poudarek na predzadnjem zlogu;

c) sestavljeni z enozložno glavno besedo kratek poudarek na navadnem naglasnem mestu določilne besede.

Fran Štupar.

stvom. — Hvala mu! — Dinarski dan Jug. Matice 370 Din.

— **Školski muzej u Učiteljskom Domu u Beogradu.** Otpočeo je rad na obnavljanju muzeja. Muzej je dobio lokal, najpo-trebnejša materijalna sredstva, alat za rad i nešto sačuvanih objekata. U upravi su muzeja gg. Petar Đurić, Jovan Miličević, Tereza Milerova i Jovan Telebaković učitelji u Beogradu, kojima se treba obra-ćati za potrebna obaveštenja.

— **Prosvetni Svet u Beogradu.** Dr. Korošec je postavil tudi nove člane Prosvetnega Saveta in »Narodna Prosveta« piše sledeče o tem: Na predlog min. prosvete g. dr. A. Korošca potpisan je ukaz, kojim se postavljaju: za predsednika Glavnog Prosvetnog Saveta g. Pavle Popović, rektor Univerziteta, a za re-dovne članove gg. Zika Vidanovića, pom. min. prosvete, Milan Karić, nač. odeljenja za srednju nastavu, Steva Marković, nač. odeljenja za osnovnu nastavu, Milivoje Simić, rektor pedagoške škole, dr. Vlad. R. Petković, dr. Miloš Trifunac i dr. Drag. Anastasijević, prof. Univerziteta, Jovan Dravić, Jeremija Živanović, pred-sednik profesorskog Društva, Sima Cvetković, direktor gimnazije, Rajko St. Mi-čić, referent min. prosvete i dr. Vlada Stanojević, san. potpukovnik. Za vanred-ne članove Gl. Prosvetnog Saveta na osnovu čl. 8. Zakona o uredenju Glavnog Prosvetnog Saveta postavljeni su: 1. Mi-lutin Stanković, učitelj iz Beograda i predsednik Jugoslovenskog Učiteljskog Udruženja; 2. Dr. Nedeljko Košanin, re-dovni profesor Univerziteta; 3. Jeremija Novitović, inspektor Ministarstva Prosvete; 4. Mihailo Stojančević, direktor II. muške gimnazije u Beogradu; 5. Ilija Lalević, direktor IV. muške gimnazije u Beogradu; 6. Milan Đuković, direktor gimnazije iz Sarajeva; 7. Božidar Đorđe-ović, direktor gimnazije iz Požarevca; 8. Vladimir Vojinović, direktor gimnazije iz Čačka; 9. Vasa Lavrićević, profesor iz Splita; 10. Živojin Đurđević, direktor gimnazije iz Kruševca; 11. Rista Sušnjić, učitelj iz Sarajeva; 12. Iva Radovanović, učitelj iz Splita; 13. Nikola Rakić, direk-tor gimnazije iz Skoplja. U idućem broju saopštice imena postavljenih iz Za-greba i Ljubljane. — Značilno pri tem imenovanju je to, da je bil za Hrvatsko delegiran kot član Ivan Tomašić, ki je znan separatist, a se niso upali tega publicirati, kakor tudi ne članov za Slo-venijo.

— **Uspehi usposobljenostnih izpitov v Ljubljani.** Usposobljenostni izpiti za osnovne in meščanske šole, ki so se vr-sili od 4.—12. novembra t. l. pod pred-sedstvom ravnatelja A. Doklerja, so ime-li sledeče uspehe: a) dopolnilni izpit iz srbohrvaščine je napravila S. Eleonora Kozole; b) specijalni izpit za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom je na-pravila Ljudmila Pirjevec, iz francošči-ne pa Vera Fischer; c) izpit za osnovne šole so napravili gg.: Bačić Bogomir, Feticch-Frankheim Oton, Frece Valentin, Furlani Leopold, Gergič Jurij, Gorup Franc, Horvat Franc, Hvatat Franc, In-kret Alfonz, Kavčič Drago, Klanšek Bernard, Mihečić Ivo, Mrak Jože, Roz-man Franc, Škender Oton, Svete Stan-ko, Vodopivec Stanko, Villitzer Alojzij, Zukovec Franc, Andrejka Uršula, Bele Denise, Brandstätter Marjeta, Čampa Angela, Debeljak Alojzija, Del Cott Vi-da, Demšar Antonija, Fatur Julija, Ga-bršek Marija, Grohar Valentina, Hirš-man Vida, Hočevar Terezija, S. Rozalija Horvat, Jarc Vera, Jazbar Štefanija, Je-lenc Božidara, Jesih Ivana, Kecelj Ma-rija, Konečnik Milena, Kostanjec Le-opoldina, Lehman Emilija, S. Morovičanin Flavija, Peršič Ana, Petrič Marija, Petrovič Albina, Podbevšek-Ravnikar Štefanija, Pucej Ivana, Schrott Marija, Šlapšak Jerica (z odliko), Špan Ana, Tanko Marija, Turek Alona, Vardjan Gabrijela, Vodopivec-Velušček Marija, Volk Cecilija, Vrabčič Pavla, Župančič Vida in Žnidaršič Justina. — 3 kandidati so bili reprobirani, 2 sta med izpitom od-stopila.

— **Za Belokrajino se je ustanovila podružnica Slovenskega planinskega društva,** ki ima poleg drugih lepih načrtov tudi namen zgraditi na Mirni gori (1048 m) pri Planini, okraj Črnomelj, že-lezniška postaja Semič, planinski dom. Zaradi lahkega dohoda (1½ ure od Se-miča, pot je markirana), prekrasnega razgleda (Ljubljana preko Novega me-st, cela Belokrajina, preko Karlovca do Zagreba), romantične okolice, zdra-vega planinskega zraka, bujne gozdne narave bode kočja postala pravo pla-ninsko zdravilišče. Koča torej ne bo sa-mo v zabavo prekrasne narave željnim turistom, temveč predvsem v humani-tarne namene — bolnim dati zopetnega zdravja. Ta planinski dom se gradi s

pomočjo dobrosrčnih ljudi. Podpisani odbor se obrača na vse, ki so dobre vo-lje in blagega srca, da pripomorejo vsak po svoji moči in blagodušnosti do ured-ničenja tega prelepega načrta. Ako vsak, ki dobi ta letak v roke pošlje vsaj 10 di-narjev, bode zbranega 20.000 Din. — Ta vsota, poleg že drugih zasigurnih do-hodkov, bode zadostovala, da se načrt uredniči. Imena darovalcev bodo zabe-ležena v posebni knjigi planinskega do-ma, kot trajen dokaz njih dobrosrčnosti poznejšim rodovom. Ako nam bodo cenj. tovariši(-ice) pomagali, zasigurno v koči izredne cene za učiteljstvo. — Za odbor Belokranjske podružnice SPD: Zagažen Iv., preds., šolski upravitelj na Planini. — Dr. Küsel Božidar, podpred-sednik. — Čebular Albin, tajnik. — Ka-stelic Jože, blagajnik. — Dr. Šerko Ivan, dr. Matjašič M., dr. Čerček Ivan, Kaki Matija, odborniki.

— **Šolsko vodstvo v Letušu** ima na razpolago večjo množino jabolčnih div-jakov, vzgojenih iz pešk lesnik. Cena 25 do 75 par za takojšnjo naročilo, spomla-di 25% višje.

— **Za glasbeno delce »Vino in vođa. Prepir med njima v spevih«** se je ogle-silo na moje naznanilo po časnikih do sedaj 362 naročnikov. — Ker se začne delce že ta mesec tiskati in ker se bode število tiskanih izvodov ravnalo po številu oglašanih naročnikov, vabi podpisaneec tem potom še enkrat poedi-na šolska vodstva oziroma cenj. tovari-še in tovarišice, ki bi se utegnili za ome-njeno publikacijo zanimati, da se oglase pravočasno kot odjemniki, ker se na po-znejša naročila ne bode moglo ozirati. — Anton Kosi, Središče ob Dr.

— **»MIKLAVŽ PRIHAJA«, trije pri-zorčki. Spisal dr. Ivan Lah. Uglasbil F. J. Izšlo v knjiž. »Šolski oder«. Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Cena 6 Din, glasbeni del posebe 4 Din. Igrica je zelo primerna, posebno sedaj za Miklavža za šolske odre in sokolska društva. Vsa dru-štva, ki prirede nastop Miklavža opozarjamo, da naj posežejo po knjižici. Uprizoritev ni težka in ne zahteva mnogo priprave. Igrica je bila že na večih krajih uprizorjena in je zelo efektno učinkovala, posebno z glasbo skupno.**

Izvanredan lek protiv svih vrsta reumatizma. Posle ovoga groznoga rata naš narod mnogo pati od reumatizma, a mnogi ne znaju da se ta bolest daje sada lako i brzo izlečiti lekom Radio-Bal-samica dr. Rahlejeva. Još u Rusiji dr. Rahlejev posvetio se je izučavanju toga leka, te je njegov dugogodišnji rad uro-dio zaslužnim plodom. Pre dve godine ispitujući svoj lek u Sloveniji postigao je dr. Rahlejev izvanredne rezultate ta-ko, da je danas njegov lek priznat kao jedino i najbolje sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. O njegovoj lekovitosti svedoče najbolje potvrde profesora i le-kara te zahvalna pisma izlečenih boles-nika. Radio-Balsamica veoma brzo de-luje neostavlja nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu i apsolutno je ne-škodljiv srcu. Sa dve do tri flašice Ra-dio-Balsamica izleči se ma i najstariji reumatizam. Lek se izradjuje i dobiva u Laboratoriji Radio-Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

Imenovanja in napredovanja.

OBLASTNI IN SREZKI NADZORNIKI ZA MARIBORSKO OBLAST.

Kralj je podpisal ukaz, s katerim se postavljajo:

Za oblastnega prosvetnega referen-ta v mariborski oblasti v 3. grupi I. kat. dr. Leopold Poljanec, višji šolski nad-zornik v Ljubljani; za oblastnega šol-skega nadzornika za osnovno šolstvo pa Henrik Schell, šolski upravitelj v Konji-cah, v 1. grupi II. kat.

Za srezke prosvetne referente za osnovne šole v mariborski oblasti: za srez Maribor levi breg Ivan Toma-žič, šolski upravitelj v Mariboru, v 1. grupi II. kat.; za srez Maribor desni breg in Konjice: Matija Lichtenwaller, srezki šolski nadzornik v Mariboru, v 1. grupi II. kat.; za srez Dravograd: Peter Močnik, šolski upravitelj v Tolstem vr-hu nad Guštanjem, v 1. grupo II. kat.; za srez Slovenjgradec: Miloš Grmov-šek, šolski nadzornik v Šmarju, v 1. gru-pi II. kat.; za srez Šmarje-Rogatec-Ko-zje: Hinko Šumer, šolski upravitelj v Šmarju, v 1. grupi II. kat.; za srez Ptuj: Ivan Koropec, šolski upravitelj v Vele-nju, v 1. grupi II. kat.; za srez ljutomersko-radgonski in dolnje lendavski: Fran Karbaš, šolski nadzornik v Ljutomeru, v

1. grupi II. kat. in za srez Murska Sobota: Fran Cvetko, šolski upravitelj v Vučji vasi, v 1. grupi II. kat.

Oblastni in srezki nadzorniki.

Na predlog ministra za prosveto g. Pribičevića sta imenovana za oblastne-ga nadzornika za osnovno šolstvo v ljubljanski oblasti g. Engelbert Gangl, re-ferent pri prosvetnem oddelku v Ljub-ljandi. Za srezkega nadzornika za me-sto Ljubljano Andrej Rapč, učitelj v Ljub-ljani. Za srez Ljubljana okolica: Mihajlo Kosec, šolski upravitelj v Trebnjem in Andrej Škulj, učitelj v Ljubljani. Za srez Brežice-Sevnica-Laško: Fran Drnovšek, šol. uprav. v Sevnici; srez Kamnik: Mir. Pretner, učitelj v Ljubljani. Srez Kočev-je: Božidar Betriani, šolski upravitelj v Kočevju. Srez Kranj: Vilibald Rus, šolski upravitelj v Kranju. Srez Krško: Le-opold Levstik, šolski upravitelj v Kr-škem. Srez Litija: Ivan Bezeljak, šolski uprave-telj. Srez Logatec: Franc Merljak, učitelj v Ljubljani. Srez Novo mesto: Davorin Matko, šolski upravitelj v No-vem mestu. Srez Radovljica: Janko Ba-raga, šolski upravitelj na Koroški Beli.

Upokojeni oblastni in srezki nadzorniki in učitelji.

Dosedanji šef prosvetnega oddelka za Slovenijo v Ljubljani, Fran Vadnjak, je stavljen na razpoložanje zač. šefu pro-svete Eng. Ganglu.

Umirovljeni so s pokojnino, ki jim pripada po službenih letih: dr. Janko Bežjak, pokrajinski nadzornik za srednje šole v Ljubljani. Josip Novak, oblastni šolski nadzornik za osnovne šole ljub-ljanske oblasti. Fortunat Lužar, oblastni šolski nadzornik za osnovne šole mari-borske oblasti. Janko Bajec, šolski upra-vitelj v Št. Vidu pri Ljubljani. Avgust Pirc, stalni učitelj v Ljubljani. Avgust Poberaj, stalni učitelj v Št. Vidu pri Ljubljani. — Kot srezki šolski nadzor-nik je razrešen službe Janko Grad v No-vem mestu.

Imenovanja in premestitve.

Za stalno učiteljico na Dobrovi je imenovana Lucija Trampuš, učiteljica v Ljubljani; v Žužemberku za stalno učiteljico Ema Zamejč, učiteljica v Peči-cah; v Cirkovcah za stalno učiteljico Antonija Ravnicer, učiteljica v Leiters-bergu pri Mariboru; na Viču pri Ljub-ljani Emilija Kaligar, učiteljica v Ljublja-ni; v Olimlju Irena Firm-Slemenšek, učiteljica v Hočah; v Tržiču za šolskega upravitelja na osnovni šoli Hinko Pater-nost, učitelj na Trati; v Ljubljani za stal-no učiteljico Alojzija Dostal, učiteljica na Ptujski gori; v Sv. Lenartu pri Škofji Loki za stalnega učitelja Rupert Smolik, učitelj v Starem trgu pri Rakeku; v Ra-decah Marija Šterk-Jurca, učiteljica v Hajdini; v Begunjah pri Cerknici za šol-skega upravitelja Valentin Doljak, učitelj v Hotedršici; v Št. Vidu pri Cerknici za šolskega upravitelja Alfred Vodo-pivec, šolski upravitelj v Begunjah pri

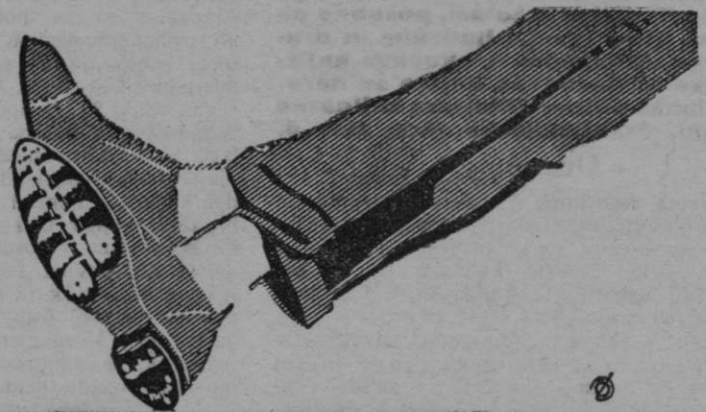
Cerknici; na Vrhniki za šolskega upra-vitelja Emil Schiffrer, stalni učitelj na Vrhniki, za stalnega učitelja pa Ivan Štrekelj, šolski upravitelj istotam; v Dolnjem Karteljevu za šolskega upravi-telja Srečko Borštnik, učitelj v Novem mestu.

Na prvi meščanski šoli v Ljubljani za ravnatelja Maks Hočevar, srezki šolski nadzornik za osnovne šole v Ljubljani in meščanske šole v ljubljanski oblasti. Na vadnici državne moške učiteljske šole v Mariboru za stalnega učitelja Fran Fink, srezki šolski nadzornik za osnovne šole v Mariboru in za me-ščanske šole v mariborski oblasti.

Za šolskega upravitelja v Cerkljah pri Krki Karel Rostohar, srezki šolski nadzornik v Krškem; za šolskega upra-vitelja v Kropi Josip Pleničar, srezki šol-ski nadzornik v Radovljici; za šolskega upravitelja v Dobovi Simon Gajšek, sre-zki šolski nadzornik v Brežicah; za šol-skega upravitelja v Šmartnem ob Paki Avgust Rozman, šolski upravitelj v Št. Iliju pri Velenju; za šolskega upravitelja v Stoprcah Slavko Črnigoj, srezki šolski nadzornik v Litiji in šolski upravitelj v Sv. Križu pri Rogaški Slatini; za šolske-ga upravitelja v Olimju Štefan Firm, srezki šolski nadzornik v Ptuj in šolski upravitelj v Hočah.

Na moški osnovni šoli Ptuj-okolica za šolskega upravitelja Ivan Žolnir, sre-zki šolski nadzornik v Prevaljah; v Gan-čanih za šolskega upravitelja Aleksan-der Neržima, srezki šolski nadzornik v Murski Soboti; za šolskega upravitelja v Vidoncih Julij Kontler, srezki šolski nadzornik v Dolnji Lendavi; za stalnega učitelja v Kočevju Alojzij Peterlin, sre-zki šolski nadzornik v Kočevju; v Meki-njah za šolskega upravitelja Ivan Primo-žič, srezki šolski nadzornik v Kamniku.

V prosvetnem oddelku v Ljubljani: za ravnatelja Ferdo Juvanec, srezki šol-ski nadzornik v Logatcu; za stalnega učitelja Urh Pavlica, stalni učit. v Ljub-ljani; na IV. deški osnovni šoli v Ljub-ljani za šolskega upravitelja Fran Škulj, srezki šolski nadzornik v Ljubljani; v Sv. Križu pri Rogaški Slatini za šolske-ga upravitelja Miloš Verk, učitelj v Sv. Križu pri Rogaški Slatini; v Hočah za šolskega upravitelja Ivan Robnik, šolski upravitelj v Sv. Jurju ob Pesnici; za stalno učiteljico Ema Robnik-Regoršek, učiteljica v Sv. Jurju pri Pesnici; v Št. Vidu nad Ljubljano za šolskega upra-vitelja Ivan Šmajdek, šolski uprave-telj na Krtini; na Krtini za šolskega upravitelja Ivan Štrukelj, srezki šolski nadzornik v Ljubljani in šolski upravitelj na Viču; v Novem mestu za stalno učiteljico Josi-pina Ahačič, stalna učiteljica v Mokro-nogu; v Lajtersbergu-Krčevini pri Ma-riboru za stalnega učitelja Ivan Klemen-čič, učitelj na Ptujski gori; v Sv. Jurju pri Taboru za stalnega šolskega upra-vitelja Ferdo Rosenstem, šolski upravitelj v Sv. Petru pri Mariboru; v Bohinjski Bistrici za stalnega šolskega uprave-telja Fran Silvester, učitelj v Ljubljani; v

Palma kaučuk pete in podplati

omogočajo elastični, tihi hod, štedijo Vaše noge in Vašo obu-tev ter so trpežnejši nego usnje.

